

Laki

rakentamislain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan rakentamislain (751/2023) 67 a §, 68 a §:n 1 momentti sekä 75 a §:n otsikko ja 1 momentin johdantokappale, sellaisina kuin ne ovat, 67 a § laissa 809/2025 ja 68 a §:n 1 momentti sekä 75 a §:n otsikko ja 1 momentin johdantokappale laissa 897/2024, sekä *lisätään* lakiin uusi 43 c, 46 b, 63 b, 178 a, 179 b ja 186 a § seuraavasti:

43 c §

Maanpuolustukselle tärkeän tuotantolaitoksen sijoittamislupa

Rakentamisluvan hakijan niin pyytäessä maanpuolustukselle tärkeän tuotantolaitoksen sijoittamisen edellytysten olemassaolo on ratkaistava sijoittamisluvalla ilman asemakaavaa tai sellaista yleiskaavaa, jossa on määrätty sen käyttämisestä rakentamisluvan myöntämisen perusteena, jos kyseessä on:

1) vaarallisten kemikaalien ja räjähteiden käsittelyn turvallisuudesta annetun lain (390/2005) 6 §:n 25 kohdassa tarkoitettu maanpuolustukselle tärkeä tuotantolaitos; tai

2) maanpuolustuksen varautumistarkoituksen edellyttämä tuotantolaitos, joka ei ole Puolustusvoimien hallinnassa, mutta jolla on puolustusministeriön lausunnon perusteella olennainen merkitys maanpuolustukselle.

Edellä 1 momentissa tarkoitettua sijoittamislupaa (*maanpuolustukselle tärkeän tuotantolaitoksen sijoittamislupa*) voidaan käyttää ainoastaan, jos tuotantolaitos sijaitsee alueella, jolla ei ole voimassa olevaa asemakaavaa.

Rakentamisluvan hakijan on liitettävä maanpuolustukselle tärkeän tuotantolaitoksen sijoittamislupahakemukseen 62 §:ssä tarkoitetut selvitykset. Puolustusministeriön on annettava toiminnanharjoittajalle hakemuksesta lausunto koskien tuotantolaitoksen merkitystä maanpuolustukselle tai maanpuolustukseen varautumiselle. Rakentamisluvan hakijan on liitettävä hakemukseensa puolustusministeriön lausunto, jolla on osoitettu tuotantolaitoksella olevan olennainen merkitys maanpuolustukselle tai maanpuolustukseen varautumiselle.

Kunta voi poiketa maanpuolustukselle tärkeän sijoittamisluvan käsittelyssä rakennuspaikkaa ja sen kokoa koskevasta rakennusjärjestyksen määräyksestä.

46 b §

Maanpuolustukselle tärkeän tuotantolaitoksen sijoittamisluvan edellytykset

Maanpuolustukselle tärkeän tuotantolaitoksen sijoittamisluvan edellytyksenä on, että:

1) rakentaminen ei aiheuta elinympäristön laadun sellaista merkityksellistä heikkenemistä, joka ei ole perusteltua sijoittamisluvan tarkoitus huomioon ottaen;

2) maanpuolustukselle tärkeän tuotantolaitoksen sijoittamisluvalla ei aseteta maanomistajalle tai muulle oikeuden haltijalle sellaista kohtuutonta rajoitusta tai aiheuteta sellaista kohtuutonta haittaa, joka maanpuolustukselle tärkeän tuotantolaitoksen sijoittamisluvalla asetettavia tavoitteita tai vaatimuksia syrjäyttämättä voidaan välttää;

- 3) rakennuspaikka on sijainniltaan sellainen, että se mahdollistaa myös tuotannon kannalta tarvittavat varoalueet;
- 4) rakennuspaikalla ei ole tulvan, sortuman tai vyörymän vaaraa;
- 5) suunnittelussa on otettu huomioon soveltuvuus rakennettuun ympäristöön ja maisemaan;
- 6) rakennuspaikalle on käyttökelpoinen pääsytie vähintään kahdesta suunnasta tai mahdollisuus sellaisten järjestämiseen;
- 7) vedensaanti, jätevedet ja hulevedet voidaan hoitaa aiheuttamatta haittaa ympäristölle;
- 8) teiden, vedensaannin tai viemäroinnin järjestäminen ei aiheuta kunnalle tai valtiolle erityisiä kustannuksia;
- 9) rakentaminen ei aiheuta kohtuutonta haittaa naapureille eikä vaikeuta vähäistä enempää naapurikiinteistöjen rakentamista;
- 10) rakentaminen on sopivaa yhdyskuntateknisten verkostojen ja liikenneväylien toteuttamisen sekä liikenneturvallisuuden kannalta;
- 11) vaarallisista aineista aiheutuvien suuronnettomuusvaarojen torjunnasta sekä neuvoston direktiivin 96/82/EY muuttamisesta ja myöhemmästä kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2012/18/EU soveltamisalaan kuuluvien vaarallisia kemikaaleja tai räjähteitä valmistavien, käsittelevien tai varastoivien tuotantolaitosten sijoittaminen on suuronnettomuuksien ehkäisemiseen ja niiden ihmisten terveyteen ja ympäristöön kohdistuvien seurausten rajoittamiseen liittyen sopivaa siten, että tuotantolaitos sijoitetaan käsiteltävien kemikaalien tai räjähteiden käsittelyn edellyttämän varoalueen etäisyydelle asuinalueista, yleisessä käytössä olevista rakennuksista ja alueista, virkistysalueista, luonnon kannalta erityisen herkistä alueista sekä mahdollisuuksien mukaan maanteiden ja rautateiden päävylistä.

63 b §

Kuuleminen ja tiedottaminen maanpuolustukselle tärkeän tuotantolaitoksen sijoittamislupahakemuksesta

Kunnan on ilmoitettava maanpuolustukselle tärkeän tuotantolaitoksen sijoittamislupahakemuksen vireille tulosta ja kuultava naapureita ja niitä, joiden asumiseen, työntekoon tai muihin oloihin rakentamishanke voi huomattavasti vaikuttaa. Luvan hakija voi liittää hakemukseensa luotettavan selvityksen siitä, että naapurit tai osa naapureista ovat tietoisia hankkeen kannalta merkittävistä asiakirjoista ja tiedoista sekä selvityksen heidän mahdollisesta kannastaan hankkeeseen.

Kunnan on lisäksi varattava kunnan jäsenille ja osallisille tilaisuus esittää mielipiteensä lupahakemuksesta, joka koskee rakennusta hankkeessa, johon sovelletaan ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annettua lakia.

Luvan hakijan on tiedotettava lupahakemuksen vireilläolosta rakennuspaikalla.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä kuulemisesta ja tiedottamisesta.

67 a §

Lausunto puhtaan siirtymän tai maanpuolustukselle tärkeän tuotantolaitoksen sijoittamislupahakemuksesta

Kunnan on pyydettävä puhtaan siirtymän sijoittamislupahakemuksesta lausunto Lupa- ja valvontavirastolta, maakunnan liitolta sekä muilta valtion viranomaisilta, joiden toimialaa lupahakemus merkittävästi koskee.

Kunnan on pyydettävä maanpuolustukselle tärkeän tuotantolaitoksen sijoittamislupahakemuksesta lausunto puolustusministeriöltä, maakunnan liitolta,

hyvinvointialueen pelastusviranomaiselta sekä muilta valtion viranomaisilta, joiden toimialaa lupahakemus merkittävästi koskee.

68 a §

Määräaika rakentamislupahakemuksen käsittelylle ja seuraamukset määräajan laiminlyömisestä

Rakennusvalvontaviranomaisen on ratkaistava rakentamislupahakemus kolmen kuukauden kuluessa siitä, kun rakentamislupahakemus liitteineen on vireille pantu rakennusvalvonnassa ja liitteet mahdollistavat hakemuksen käsittelyn. Suunnittelutehtävän vaativuudeltaan poikkeuksellisen ja erityisen vaativan rakentamishankkeen rakentamislupahakemus, puhtaan siirtymän sijoittamislupahakemus sekä maanpuolustukselle tärkeän tuotantolaitoksen sijoittamislupahakemus on ratkaistava kuuden kuukauden kuluessa siitä, kun lupaa koskeva hakemus liitteineen on vireille pantu rakennusvalvonnassa ja liitteet mahdollistavat hakemuksen käsittelyn.

---

75 a §

Puhtaan siirtymän ja maanpuolustukselle tärkeän tuotantolaitoksen sijoittamisluvan vaikutusten arviointi

Puhtaan siirtymän tai maanpuolustukselle tärkeän tuotantolaitoksen sijoittamisluvan yhteydessä rakentamishankkeeseen ryhtyvän on hankkeen laajuudesta riippuen selvitettävä suunnitelman toteuttamisen merkittävät välittömät ja välilliset vaikutukset:

---

178 a §

Käsittelyn kiireellisyys

Tässä laissa tarkoitetun maanpuolustukselle tärkeän tuotantolaitoksen sijoittamislupaa koskeva valitus on käsiteltävä kiireellisenä.

179 b §

Valitusoikeus maanpuolustukselle tärkeän tuotantolaitoksen sijoittamisluvasta

Valitusoikeus maanpuolustukselle tärkeän tuotantolaitoksen sijoittamisluvasta on:

- 1) viereisen tai vastapäätä olevan kiinteistön tai muun alueen omistajalla ja haltijalla;
- 2) sellaisen kiinteistön tai muun alueen omistajalla ja haltijalla, jonka rakentamiseen tai muuhun käyttämiseen päätös voi olennaisesti vaikuttaa;
- 3) sillä, jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa;
- 4) kunnalla;
- 5) naapurikunnalla, jonka alueidenkäytön suunnitteluun päätös vaikuttaa;
- 6) Lupa- ja valvontavirastolla;
- 7) muulla kuin 4—6 kohdassa tarkoitetulla viranomaisella toimialaansa kuuluvissa asioissa.

Valitusoikeus on lisäksi toimialueellaan sellaisella rekisteröidyllä yhteisöllä, jonka tarkoituksena on ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun edistäminen, jos sijoittamislupa koskee rakennusta hankkeessa, johon sovelletaan ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annettua lakia.

186 a §

Maanpuolustukselle tärkeän tuotantolaitoksen rakentamisen aloittaminen ilman lainvoimaista poikkeamislupaa

Jos rakentamislupa myönnetään 186 §:n mukaisesti lainvoimaa vailla olevan poikkeamisluvan perusteella 43 c §:n 1 momentin 1 tai 2 kohdassa tarkoitettulle maanpuolustukselle tärkeälle tai maanpuolustuksen varautumistarkoituksen edellyttämälle tuotantolaitokselle, kunnan rakennusvalvontaviranomainen voi perustellusta syystä myöntää rakentamislupapäätöksen yhteydessä, 186 §:ssä säädetystä poiketen, oikeuden rakennustyön tai muun toimenpiteen suorittamiseen osaksi tai kokonaan ennen kuin poikkeamislupaa koskeva päätös on saanut lainvoiman edellyttäen, ettei päätöksen täytäntöönpano tee muutoksenhakua hyödyttämäksi. Muutoksenhakutuomioistuin voi valituksesta kumota rakentamisluvassa myönnetyn oikeuden rakennustyön tai muun toimenpiteen suorittamiseen osaksi tai kokonaan ennen kuin poikkeamislupaa koskeva päätös on saanut lainvoiman tai muuttaa sitä tai muutoinkin kieltää lupapäätöksen täytäntöönpanon. Hallinto-oikeuden päätöksestä tässä momentissa tarkoitettussa asiassa saa valittaa korkeimpaan hallinto-oikeuteen vain pääasian ratkaisusta tehtävän valituksen yhteydessä.

Luvanhakijan on asetettava hyväksyttävä vakuus rakennuspaikan ennallistamiseen sekä muiden haittojen, vahinkojen ja kustannusten korvaamisesta, jotka päätöksen kumoaminen tai luvan muuttaminen voi aiheuttaa. Vakuuden asettamisvelvollisuus ei koske valtiota, kuntaa eikä kuntayhtymää. Kunnan rakennusvalvontaviranomaisen on luvan hakemisen yhteydessä pyydettävä lausunto puolustusministeriöltä.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu oikeus rakennustyön tai muun toimenpiteen suorittamiseen voidaan 1 ja 2 momentissa säädettyjen edellytysten täytyessä myöntää myös valitusajan kuluessa tai 30 päivän kuluessa valitusajan päättymisestä erikseen tehdystä hakemuksesta. Päätös on tehtävä ilman tarpeetonta viivytystä. Päätöksen antamiseen sovelletaan, mitä 70 §:ssä säädetään. Oikeudesta aloittaa rakennustyöt on välittömästi ilmoitettava hallinto-oikeudelle sekä muutosta hakeneille. Se, joka on valittanut pääasiassa tehdystä päätöksestä, saa hallinto-oikeudessa vaatia tässä momentissa tarkoitettua ratkaisua kumottavaksi tai muutettavaksi ilman, että hänen olisi siitä erikseen valitettava. Muutoksenhausta on muutoin voimassa, mitä 1 momentissa säädetään.

Tämä laki tulee voimaan 21 päivänä huhtikuuta 2026.

Tämän lain 43 c, 46 b, 63 b, 67 a, 68 a, 75 a, 178 a ja 179 b §:ssä säädettyä maanpuolustukselle tärkeän tuotantolaitoksen sijoittamislupaa sekä 186 a §:ssä säädettyä mahdollisuutta myöntää oikeus rakentamisen aloittamiseen ilman lainvoimaista poikkeamislupaa sovelletaan sellaiseen tuotantolaitokseen, jota koskevan rakentamislupahakemuksen käsittely on vireillä rakennusvalvontaviranomaisessa tämän lain voimaan tullessa tai tulee vireille lain voimaantulon jälkeen.

Helsingissä 17.4.2026

Tasavallan Presidentti

Alexander Stubb

Työministeri Matias Marttinen